

Δεσποινίς, περάστε να σας «υπαγορέψω»...

»Και ο κλητήρ γνωρίζων ποίαν δεσποινίδα έπρεπε να φωνάξει, έσπευδε να ειδοποιήση την δακτυλογράφον ότι ο κ. διευθυντής είχε ανάγκην των υπηρεσιών της. Η προθυμία της δακτυλογράφου εις αυτάς τας συνεργασίας ήτο άλλο πράγμα. Εγκατέλειπε τα πάντα και επετάγето εις το γραφείον του διευθυντού, όπου διημοίβετο ο εξής διάλογος:

- Σε θέλω, χρυσή μου.
- Και εγώ σε θέλω, χρυσέ μου.
- Έκλεισες καλά την πόρτα;
- Είνε κλεισμένη.
- Πώς είσαι έτσι σήμερα; Μου φαίνεσαι λιγάκι χλωμή.
- Καλά που το καταλαβαίνεις! Από την χθεσινή σκηνή που μου έκανες δεν μπόρεσα να κοιμηθώ.

»Και το βιολί το καλούμενον “συνεργασία” εσυνεχίζετο εις τον ίδιον τόνον:

- Μ’ αγαπάς, χρυσή μου;
- Τρελλαίνομαι. Πρόσεχε μην μη κανένας.
- »Οι διευθυνταί βέβαια δεν είναι άνθρωποι από αλουμίνιον. Έχουν καρδιάν, αισθήματα και προ παντός αισθήσεις. Εφ ω και από εν τρυφερόν σφιζισμόν του χεριού ήνοιγε η όρεξις και συχνά το σοβαρόν γραφείο ησθάνετο φοβεράν προσβολήν από τον ρόλον που υπεχρεούτο να παίξει. Ο διευθυντής, μη δυνάμενος να συγκρατηθή, ενηγκαλιζετο την δακτυλογράφον του, οι ασπασμοί διεδέχοντο τους ασπασμούς και τα σφιζίματα τα δυνατώτερα τοιαύτα... Κατά τας συνεργασίας αυτάς ας σημειωθή το θηλυκόν επροφυλάσσετο περισσότερο από τον απερίσκεπτον διευθυντήν.

Δακτυλογράφος εν ώρα «εργασίας».

- Πρόσεχε για το θεό... Κάτσε φρόνιμα!
- Δεν βαρυνέσαι, αγάπη μου. Έχω δώσει εντολήν να μη μπαίνη κανείς στο γραφείο μου αν δεν χτυπήσω το κουδούν! Μην ανησυχής.

»Μίαν των ημερών, όμως, συνέβη η συμφορά. Ο διευθυντής είχε εξαιρετικό κέφι και ήρπασε εις τας αγκάλας του την δακτυλογράφον με ορμήν. Από την φόραν του αυτήν, εκείνη έπεσε με την ράχιν επί του γραφείου, εις την στάσιν αυτήν δε ο διευθυντής την εχάιδευε και την παρεκάλει το βράδυ να μη λείψη από το ραντεβού. Αιφνιδίως όμως, ω του θαύματος, η πόρτα ήνοιξε και τέσσαρες υπάλληλοι ενεφανίσθησαν με τα έγγραφα των.

»Ο διευθυντής έμεινε κατάπληκτος. Εσηκώθη καταπόρφυ-

ρος και διηθετήθη προχείρως. Τι είχε συμβή;... Οι υπάλληλοι δεν ήλθαν απρόσκλητοι. Η δακτυλογράφος πίπτουσα επί του γραφείου επέισε, χωρίς να το καταλάβη, όλο το ταμπλώ των κουδουνιών! Και το ρεζιλίκι επηκολούθησε μεγαλοπρεπές!»

Αθηναϊκά Νέα, 1933

Στο Ελδοράδο των γυναικών (Ερμού, Ευαγγελιστρίας, Αγίου Μάρκου)

Απαραίτητος όρος αρμονικής συμβιώσεως με γυναίκα φιλάρεσκον είναι η αποκρύπτει τις επιμελώς δύο τινά: τα εννέα δέκατα της αγάπης του και το ήμισυ τουλάχιστον της περιουσίας του.

Εμμ. Ροΐδης

«Ιερά στιγμή. Η κυρία βαδίζει προς τα μαγαζιά. Η οδός Ερμού πρώτα και κατόπιν όλοι οι άλλοι δρόμοι της οικουμένης. Είνε η οδός που οδηγεί κατ’ ευθείαν εις την ευτυχίαν της. Όποιος ομιλήση για την γυναικείαν ψυχολογίαν και τα γούστα, για τας μεγάλας συγκινήσεις του θήλεως, χωρίς να αναφέρη τα κύματα της μετάξης που είναι επιμελώς τυλιγμένα στα τόπια κι’ αραδιασμένα εκεί, εις τα μεγάλα καταστήματα, είναι ασφαλέςστα εις το κεφάλαιον της γνώσεως των γυναικών αστοιχείωτος.

»Μέσα σε μίαν βιτρίνα είναι κλεισμένο το άπαντον των ονείρων της. Ένα κατάστημα της οδού Ερμού αποτελεί το Ελδοράδο της. Καμμία υπερβολή... Η γυναίκα εις την θριαμβευτικώτεραν εκδήλωσιν του φύλου της, εις τον έρωτα, υπήρξεν ανέκαθεν άπιστη. Εις το μεταξύ, όμως, εις την τουαλέττα της, ποτέ. Βάλτε την ανάμεσα εις τον ιδεωδέστερον εραστήν και σε ένα κομψό φουστάνι. Θα διαλέξη χωρίς τον παραμικρότερον δισταγμό το δεύτερον. Βάλτε ακόμη μπροστά της, αν θέλετε, το πολυτιμότερον έντυπον, μνημείον της ανθρωπίνης διανοήσεως και ένα φιγουρίνι. Θ’ απλώση το χέρι απ’ ευθείας στο δεύτερο.

»Μην αμφιβάλτε... Προσέξτε αυτό το βλέμμα που έχει καρφωθή εις την βιτρίναν του μεγάλου καταστήματος της οδού Ερμού. Εραστής εις τας πλέον παθητικές στιγμάς των ερώτων του δεν το εγνώρισε. Η κυρία βαδίζει σιγά και σταματά κατά διαλείμματα, προσέχει, απολαμβάνει τα χρώματα, τις πτυχές, τα παιγνίδια της μετάξης πίσω από το κρύσταλλο της βιτρίνας. Είνε όλη όνειρα, αγάπη, αφοσίωση...

Ιδού τα αντικείμενα του πόθου στο «ιερό» τρίγωνο Ερμού, Ευαγγελιστρίας και Αγ. Μάρκου.

– Ω, μαντάμ!... Εάν ένας άνθρωπος ήγγιζε το χέρι του στο μέρος της καρδιάς σας στην ιεράν αυτή στιγμή σας, πόσην σοφίαν δεν θ' απεκόμιζε με την απλήν αυτήν χειρονομίαν...

»Δεν ξέρω πώς ημπορεί να είνε ο παράδεισος των ανδρών. Πάντως ο παράδεισος των γυναικών δεν ημπορεί να είνε άλλος από αυτό το μεγάλο κατάστημα όπου παρελαύνει, από το πρωί μέχρι το βράδυ, όλος ο ωραιόκοσμος της πρωτευούσης. Νεαρά κορίτσια, που εργάζονται ολόκληρον τον μήνα για να εξοικονομήσουν ένα χιλιοδραχμο, νεαρές κυρίες που διεξάγουν ομηρικούς καυγάδες για να αποσπάσουν από τα χέρια του συζύγου των μερικά εκατοστάρικα, εύπορες κυρίες που πηδούν με χάρη συμπτέττας από τη λιμουζίνα, αλλά και φτωχούλες νοικοκυρές και κορίτσια του λαού που υποβάλλονται σε χίλιες στερήσεις, και άλλα που ρευστοποιούν ένα μέρος από τα θέληγτρα των για να αποκτήσουν τ' απαραίτητα, περνούν όλη την ημέρα με συγκίνησιν εμπρός από τον πάγκον, όπου απλώνεται το κύμα της ευτυχίας.

»Τον βλέπετε αυτόν τον υπάλληλον με τον πήχυν στα χέρια; Είνε ο άγιος Πέτρος με το κλειδί του Παραδείσου. Και μετρά, μετρά ο δυστυχής, από όρθρου βαθέος. Κατεβάζει τόπια, ανοίγει, εξυμνεί τας αρετάς του προϊόντος, παλεύει με την πάλην του θήλεως, του οποίου το μάτι πλέει μέσα εις αυτό το πέλαγος της χαράς με ηδονήν και προσπαθεί να σταθεροποιήση κάπου την προτίμησίν του. Αλλά το εγχείρημα είνε τόσοσ δύσκολον. Η στιγμή της εκλογής, της προτιμήσεως, του «κόψε μου έξη πήχης» δεν γνωρίζει οίκτον. Είνε το φινάλε εις ένα γοητευτικόν ρωμάντζο, το οποίον το θηλυκόν εννοεί να το τραβήξη όσο ημπορεί περισσότερον.

– Έχετε ζωρζέττες, παρακαλώ;

– Από ζωρζέττες, μαντάμ... όλα τα είδη και όλα τα χρώματα.

»Και αρχίζει το πρώτον μέρος του δράματος. Αι λέξεις “όλα τα είδη και όλα τα χρώματα” πρέπει να μεταβληθούν αμέσως σε πραγματικότητα. Τα ράφια ερημώνονται στο λεπτό κι' ο πάγκος μεταβάλλεται σε βουνό μετάξης.

– Τι λες, Ελενίτσα; Καλό είνε αυτό το γκρενά...

– Ναι, μα κι' αυτό το κίτρινο συνηθίζεται.

– Αχ, γλυκό που είνε αυτό το ροζ!...

Οδός Ερμού: η οδός της «τρυφηλής ασωτίας». Εδώ το αιώνιο θήλυ πορεύεται εις το καθημερινό προσκύνημα των ιδιοτροπιών της μόδας.

»Ο υπάλληλος προσπαθεί να παρέμβη εις αυτήν την σύγχυσιν των προτιμήσεων και να εισηγηθή τα πολύτιμα γούστα του και την πείραν του.

– Να πάρετε απ' αυτό, μαντάμ. Ολόκληρο το τόπι το εξητλήσαμε σε δυο μέρες.

– Αλήθεια; Έχετε δίκηο... Μα εγώ προτιμώ το γκρενά.

»Ξετυλίνονται εκ νέου τα τόπια, μεταφέρονται κοντά στην πόρτα για να φαίνωνται στο φως του ήλιου καλύτερα τα χρώματά των, επακολουθούν νέες συζητήσεις, της οποίας καταβάλλει απεγνωσμένες προσπάθειες να φέρη εις πέρας ο υπάλληλος, χαμένος πίσω από τον πανύψηλον σωρόν, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα.

– Πάμε να δούμε και αλλού, Ελενίτσα;

– Πάμε, καϊμένη... Ίσως βρούμε καλύτερα.

– Μας συγχωρείτε για την ενόχλησι, κύριε... Άλλη φορά θα ψωνίσουμε από δω... αν βρούμε κάτι να μας αρέση.

»Ποιο όμως είνε αυτό το κάτι που θ' αρέση; Είνε αδύνατον να καθορισθή. Διότι το θήλυ που εβγήκε να ψωνίση ενθουσιάζεται απ' όλα. Και επειδή είνε αδύνατον να τα προμηθευθή όλα, κάνει τη βόλτα των καταστημάτων, ψάχνει τα πάντα, εγγίζει τα πάντα, συζητεί για ολόκληρον την παραγωγή όλων των εργοστασιών του κόσμου, ώσπου να καταλήξη κάπου. Δεν σας συνέβη ποτέ να περνάτε το πρωί από την οδόν Ερμού, να δήτε δυο γυναίκες να μπαίνουν σ' ένα κατάστημα και το μεσημέρι που φεύγετε από τη δουλειά σας να της δήτε της ίδιες πάλι να βγαίνουν επί τέλους από κάποιον άλλο με τα πακετάκια υπό μάλης; Είνε συνηθέστατον.

»Η στιγμή της εκλογής είνε πράγματι συγκινητική. Όταν επιστή όμως, αρχίζει το δεύτερον μέρος του δράματος.

– Τι στοιχίζει αυτό το κρεπ-ντε-σιν;

– Εκατό δραχμάς, μαντάμ...

»Τα μάτια της μαντάμ γεμίζουν έκπληξιν και οργήν.

– Εκατό δραχμές; Τι λες, παιδί μου... Τώρα δα στο πλαϊνό, μας το είπαν ογδόντα.

– Δεν είνε της ίδιας ποιότητας, μαντάμ. Τα δικά μας υφάσματα είνε αουναγώνισια.

»Αλλά το εγχείρημα δεν συκινεί.

– Αστειεύεστε; Το κρεπ-ντε-σιν του πλαϊνού καταστήματος ήταν ανωτέρας ποιότητας! Λοιπόν θα μου το δώσετε ογδόντα δραχμές;

– Αδύνατον, κυρία μου! Δεν συμφέρει... Σας βεβαιώ ότι πουλάμε στο κόστος. Δεν μας μένει τίποτε.

ΚΡΗΣ ΜΟΠΟ Δ ΠΟΥΔΑΡΑ
ΛΙΛΙΑΝ
ΒΡ ΣΚΟ ΠΩΣ Ε ΝΕ Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΜΑΡΚΑ

– Καλά τότε. Είμαστε σύμφωνοι. Θα μου το δώσετε με... ενενήντα δραχμές!

»Και κατόπιν πολλών αγώνων, κλείνεται η συμφωνία και δίδεται η εντολή να μετρηθούν έξη πήχες. Την στιγμή δε που ο υπάλληλος ετοιμάζεται να κόψει, γίνεται η τελευταία απόπειρα:

– Πήγαινε λιγάκι παραπέρα το ψαλλίδι, παιδάκι μου!... Δε χάλασε ο κόσμος!...

»Και το ίδιο δράμα συνεχίζεται όλην την ημέραν εις όλα τα μαγαζιά. Όταν βλέπετε όλον αυτό το πλήθος του γυναικοκόσμου να αρχίζει από την οδόν Αγίου Μάρκου, να συνεχίζει την πορεία του εις την οδόν Ευαγγελιστρίας και από εκεί, να φτάνη έως την αρχή της οδού Ερμού, να μπαινοβγαίνει με πυρετόν στα μαγαζιά, να ξεδιπλώνη τόπια παντός ποιού και ποσού, λέτε ότι οι καταστηματάρχαι των οδών αυτών πλέουν εις ευτυχίαν. Συμβαίνει όμως μάλλον το αντίθετον. Διότι ο περισσότερος από τον θηλυκόκοσμον αυτόν αποτελείται από... περιηγητρίδας! Είνε ικαναί να αναστατώσουν όλην την αγορά και να δηλώσουν στο τέλος με επισημότητα:

– Κόψτε μου μισή πήχυν...

»Την χειρονομίαν του ανοίγματος της τσάντας θα την δη μετά πολλής αγωνίας ο αξιότιμος καταστηματάρχης... Αξίζει όμως να υποστή τα πάνδεινα κανείς για να την απολαύση. Μια γυναίκα, την ώρα που πληρώνει, είνε θέαμα αριστουργηματικόν. Διότι η χειρονομία αυτή δεν πάει καθόλου με την φύσιν της. Ο πληρώνων είνε συνήθως άλλος εις όλην την ζωήν της. Εξαιρετικώς όμως εις τα «μαγαζιά», ο άλλος αυτός πληρώνει διά της χειρός του θήλεως.

– Λοιπόν, πόσο κάνουν;

– Τετρακόσιες είκοσι έξη δραχμάς, κυρία.

– Εκάνετε καλά τον λογαριασμό;

– Πώς, ορίστε...

»Το τσαντάκι επί τέλους ανοίγει κάποτε και με μίαν χειρονομίαν βγαίνει ένα αρωματισμένο πεντακοσιάρικο.

– Θα μου κρατήσετε όμως τετρακόσιες είκοσι...

»Εκτός εάν η κυρία συνοδεύεται

– Να πάρετε απ' αυτό, μαντάμ. Ολόκληρο το τόπι το εξαντήσαμε μέσα σε δύο μέρες...

από τον σύζυγον, οπότε δεν ασχολείται καθόλου με το ταπεινότατον αυτό χρήμα.

– Για κύτταξε πόσο κάνει, Ερμόλαε...

– Μα δεν σου έδωκα το πρωί να το πληρώσης;

– Ναι... μα τα φυλάγω για τη ράφτρα...

»Και ο ατυχής Ερμόλαος όπως πάντοτε πληρώνει...

»Όσοι θέλουν να σπουδάσουν τη γυναίκα, ας ανοίξουν ένα εμπορικό στην οδόν Ευαγγελιστρίας ή εις την οδόν Ερμού. Με τον πήχυν εις το χέρι, θα ημπορούν να επιδοθούν εις τας σοφωτέρας των ψυχολογικών μελετών...»

Δ. Ψαθάς, *Αθηναϊκά Νέα*, 1931

Και επειδή φαντάζομαι, αγαπητέ αναγνώστη, ότι θέλεις να «σπουδάσεις» τη γυναίκα χωρίς να ανοίξεις εμπορικό στην Ερμού –μπρρρ... τέτοιες εποχές–, ακολουθούν κάποιες διαφημιστικές καταχωρίσεις σχεδιασμένες γι' αυτές.

ΔΙΑΖΥΓΪΟΝ

— Ξέρεις, αγαπητή μου, ότι εύρισκομαι στα δικαστήρια με την γυναίκα μου...
— Σου έκαμε καμιά άπιστία;
— Είναι τόρα πέντε χρόνια που υποφέρω, αλλά φέτος το χαλοκαίρι δεν μπορώ πλέον να βαστάξω. Ούτε 5 λεπτά δεν μπορώ να μείνω κοντά: αποπνέει μία φοικη μυρωδιά ιδρώτος...
— Και όμως όλα αυτά, φίλε μου, μπορεί να τα αποφυγής πολύ εύκολα. Άκουσε την συμβουλή μου και φρόντισε να της αγοράσης άμέσως ένα σωληνάριον **ΟΜΝΙΔΡΟΛ** και εντός τριών ημερών δεν θα αισθάνεσαι πλέον την δυσάρεστη μυρωδιά που είχε πριν. Πρέπει να με πιστεύσεις, διότι σου όμιλώ εκ πείρας.
— Και που την πουλούν αυτή την θαυματουργόν σκευασία; ..
— Δεν υπάγχει φαρμακείον ούτε μυροπωλείον καθώς πρέπει που να μην έχη **ΟΜΝΙΔΡΟΛ**
Γενικός Άντιπρόσωπος διά την Ελλάδα **I. M. KANZOYX**
Σταύ Πισματζόγλου 3, Άθήναι

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΚΙΑΣ

«Η κακή σύζυγος φροντίζει διά το κεφάλι του συζύγου της στην γκαρσο: ψάρα του φίλου του.»

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ

«Η καλή σύζυγος φροντίζει διά το κεφάλι του συζύγου της αγοράζουσα ΜΠΡΙΓΙΑΝΤΙΝΗ ΠΟΜΠΕΙΑ.»

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ: Μά είδες πόσο άγαπημένα ζουν ο Μανωλάκης και η Νίτσα;
Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Ναι, μα ξέρεις το γιατί; Γιατί η Νίτσα είνε πολύ έξυπνη γυναίκα και δεν ζητά κάθε λίγο και καινούργια φορέματα, αλλά βρει μόνη της: τά παλιά της με τας Φαρμακείας Γερμανικής Βιφάς ύφασμάτων «Artis» και τά κάνει καινούργια.
Η ΣΥΖΥΓΟΣ: «Α! γι' αυτό μά παρουσιάζεσαι η Νίτσα κάθε λίγο και με καινούργιο φόρεμα, άμ' το το κρέξω, πάρε μου κ' έμένα 2 πακετάκια της «Artis» μισά μισά ρόζ. Έχω δη τά παλιών στα άμπερικά και τά Φαρμακεία της γειτονίας μας.»